

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ύμηττου 47-51, 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 01-7224123 FAX 01-7223584

(Internet)<http://www.imkby.gr>(e-mail)info@imkby.gr

Αριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/952

Έν Καισαριανῇ τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 2001

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 19η

Πρός

τούς Πανοσιολογιωτάτους καί Αιδεσιμωτάτους Ἐφημερίους,
τούς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε.

Διανύουμε μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ τήν περίοδο τοῦ Ἁγίου Σαρανταμέρου, ἡ ὁποία προηγεῖται τῆς Μεγάλης Δεσποτικῆς ἐορτῆς τῶν Χριστοῦ Γεννῶν καί τῶν λοιπῶν σεπτῶν ἐορτῶν τοῦ Ἁγίου Δωδεκαμήρου.

Ἐν ὧρει λοιπόν τῶν ἐορτῶν τῆς ἐπιφανείας τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐπιθυμῶ διά τῆς παρούσης μου, ἀφ' ἑνός μέν νά σημειώσω ὠρισμένες σκέψεις μου γιά τό γεγονός τό ὁποῖο ἐορτάζουμε, ἀφ' ἑτέρου νά παράσχω ὠρισμένες ὁδηγίες γιά τήν ἄσκησι τῶν καθηκόντων μας κατά τίς ἡμέρες αὐτές.

Α' Οί έορτές καί τό έργο μας.

1. Τό κέντρο τής λατρείας τής Έκκλησίας.

Οί έορτές τής Έκκλησίας μας αναφέρονται στόν Κύριό μας Ίησοῦν Χριστό. Όλόκληρος ό έορτολογικός κύκλος έχει ώς θέμα κάθε φορά ένα γεγονός τής ζωής τοῦ Κυρίου. Οί έορτές πρός τιμήν τής Θεοτόκου καί τῶν Ἀγίων ὑπάρχουν ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν οί Δεσποτικές έορτές. Ἡ λατρεία μας ὑμνεῖ τόν Ἕνα Τριαδικό Θεό καί τό μυστήριο τής θείας οἰκονομίας.

2. Ὁ χαρακτήρας τῶν έορτῶν.

Οί έορτές δέν έχουν ἐπετειακό χαρακτήρα ιστορικῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος. Εἶναι ιστορικά γεγονότα, τά ὅποια συνέβησαν σέ συγκεκριμένο χρόνο καί τόπο, ἀλλά οί συνέπειές τους ἐκτείνονται πέραν τοῦ χρόνου καί εἰσδύουν εἰς τήν αἰωνιότητα. Ἀκόμη δέ τά γεγονότα αὐτά τής ζωής τοῦ Κυρίου τά έορτάζουμε ώς ἀφορῶντα ἀμέσως σέ μᾶς.

Στόν λόγο του, στήν Μεταμόρφωσι, ό πρύτανις τῶν θεολόγων Πατέρων ἅγιος Ἰωάννης ό Δαμασκηνός διδάσκει, ὅτι «*Ἡμῖν ό Χριστός τὰς έορτάς ἐκτετέλεκεν*» (Λόγος Α' εἰς τήν Μεταμόρφωσι, ΕΠΕ τ. 9ος, σελ. 10)

3. Ἡ βίωσις τοῦ μυστηρίου τής σωτηρίας μας.

Σέ ὁλόκληρη τή ζωή μας ὀφείλουμε νά βιώνουμε τό μυστήριο τής σωτηρίας μας. Ἡ δέ βίωσις συνίσταται πρῶτον στήν αὔξησι τής πίστεως καί δεύτερον στήν ἄσκησί μας γιά νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τήν ἁμαρτία καί τά πάθη πού γεννοῦν τήν φθορά καί φέρουν τόν θάνατο, ψυχικό καί σωματικό.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ό Χρυσόστομος λέγει χαρακτηριστικῶς γιά τόν χαρακτήρα τῶν έορτῶν τής Έκκλησίας μας τά ἑξῆς:

«*Αὕτη γάρ ἀληθής έορτή, ἐνθα ψυχῶν σωτηρία, ἐνθα εἰρήνη καί ὁμόνοια...*» (Α' Όμιλ. στήν Γεν., ΕΠΕ τ. 2ος, σελ. 12).

«Πᾶσα γὰρ σύνοδος ἐορτή. Τὰς γὰρ ἐορτὰς οὐ τὸ πλῆθος, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ τῶν συλλεγομένων ποιεῖν εἴωθεν. Ἐορτὴ γὰρ μεγίστη, συνειδὸς ἀγαθόν... Ἐξεστὶ καθ' ἡμέραν ἐορτὴν ἄγειν» (Ὁμιλία Ε', Περί Ἑκκλησίας, ΕΠΕ τ. 8Α', σελ. 114-116).

«Ἐορτὴ γὰρ διὰ τοῦτο γίνεται, οὐχ ἵνα ἀσχημονώμεν, οὐχ ἵνα ἀμαρτήματα συνάγωμεν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ ὄντα ἀναί - ρῶμεν». (Α' Κορ. Λόγ. ΚΖ', ΕΠΕ τ. 18Α', σελ. 208).

«Ἐορτή γὰρ ἔργων ἀγαθῶν ἐστὶν ἐπίδειξις, καὶ ψυχῆς εὐλάβεια, καὶ πολιτείας ἀκρίβεια· κὰν ταῦτα ἔχῃς, διαπαντὸς ἐορτάζειν δυνήσῃ καὶ διαπαντὸς προσιέναι» (Α' Κορ. Λόγ. ΚΗ', ΕΠΕ τ. 18Α', σελ. 214).

Δυστυχῶς ἡ ἐκκοσμίκευσι ἔχει μετατρέψει αὐτές τίς ἅγιες ἡμέρες σέ περίοδο ματαίων καὶ ἀσεβῶν ἐνασχολήσεων. Πολλοὶ ἀντὶ κατὰ τὴν διάρκειά τους νὰ αὐξήσουν τὴν πίστη τους καὶ νὰ ἐπιδοθοῦν σέ ἔργα ἀγαθὰ, μέ τίς συνήθειές τους προσθέτουν ἀμαρτίες καὶ βάρος στήν ψυχὴ τους. Ὅλα ἔχουν μετατραπῇ σέ εἶδη ἐμπορίου. Ἡ ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ κλίμα πού καλλιεργεῖται ἀντὶ νὰ ἀπελευθερώνη τὴν ψυχὴ τὴν αἰχμαλω - τίζει στήν ματαιότητα καὶ τὴν φθορά.

Ἐναντι ὅλων αὐτῶν ἡ Ἐκκλησία προβάλλει τὸ μήνυμα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς λυτρώσεως προσανατολίζουσα καὶ δει - κνύουσα στοὺς ἀνθρώπους τὰ ἄνω, προσπαθοῦσα νὰ ἀποσπά - σῃ τὸ νοῦ τους ἀπὸ τὰ ἐφήμερα, τὰ φθαρτά, τὰ ἐπίγεια.

Αὐτό τὸν σκοπὸ καλούμεθα καὶ μεῖς νὰ ὑπηρετήσουμε μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις βοηθοῦντες τοὺς ἀδελφούς νὰ ὑψώ - σουν τὸν νοῦν, τὴν καρδιά, τίς ἐπιθυμίες τους στήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Γι' αὐτό πρέπει νὰ δώσουμε προτεραιότητα στήν καλ - λιέργεια τοῦ ὀρθοδόξου ἥθους τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μέ τὴν λατρεία, μέ τὴν διδασκαλία, μέ τὴν ἐνοριακὴ ζωὴ καὶ τίς εὐκαιρίες τῆς πνευματικῆς οἰκοδομῆς τους.

Β' Ειδικές Όδηγίες.

Προβαίνουμε ήδη στην υπόμνησι ώρισμένων καθηκόντων μας κατά την περίοδο τῶν ἑορτῶν.

1. Ὅφείλουμε νά προετοιμάσουμε τοὺς πιστοὺς γιὰ τίς ἑορτές μέ κατάλληλες ὁμιλίες καί λοιπές ἐκδηλώσεις. Καλλιιεργήστε τόν ἀγρό τοῦ Κυρίου, τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, μέ ἐπιμέλεια, θεῖο ζῆλο καί ἀγάπην. Μήν ἀδιαφορῆτε γιὰ τοὺς πιστοὺς. Ἐνδιαφερθῆτε νά τραφοῦν πνευματικά νά ἀναπαυθοῦν, νά ἀνακουφισθοῦν, νά ὑψωθοῦν.

Ὅλοι χρειάζονται τήν φροντίδα καί τό ποιμαντικό ἐνδιαφέρον μας. Πρῶτα οἱ νέοι. Ὑστερα καί οἱ λοιποί.

2. Προτρέψατε τοὺς πιστοὺς νά προσέλθουν στήν ἱερὰ ἐξομολόγησι. Μάλιστα δέ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι πρόκειται νά προσέλθουν στό Μυστήριον τῆς ζωῆς καί τῆς ἀθανασίας, στήν θείαν Κοινωνίαν, στήν ὁποία καί συχνά καί μέ προϋποθέσεις ὀφείλουμε νά προσερχώμεθα. Εἶναι λυπηρό τό φαινόμενο νά προσέρχωνται στρατιές ἀνθρώπων νά μεταλάβουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, χωρίς καμμίαν προετοιμασίαν οὔτε τήν ἐλαχίστην. Ἐμεῖς εὐθυνόμεσθε πού οἱ πιστοί δέν προετοιμάζονται κατάλληλα.

Στό πρόγραμμα τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως μή παραλείψετε τά παιδιά τῶν Κατηχητικῶν μας.

3. Συννενοθηῆτε μέ τοὺς Διευθυντές τῶν Σχολείων τῆς ἐνορίας σας καί καταρτίσατε τό πρόγραμμα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ τῶν μαθητῶν. Πρέπει νά ἐξηγήσετε ὅτι τήν τελευταία ἡμέρα πού διακόπτονται τά μαθήματα δέν μποροῦν νά ἐκκλησιασθοῦν χιλιάδες παιδιά καί διαφορετικῶν ἡλικιῶν.

Μ' ἓνα καλό προγραμματισμό ὁ ἐκκλησιασμός τῶν μαθητῶν τῆς ἐνορίας δέν θά χάσῃ τήν ἱερότητά του καί θά ἀποβῇ σέ πνευματική ὠφέλειά τους.

Φροντίστε σ' αὐτές τίς μαθητικές λειτουργίες νά ἔχετε θέρμανσι, καλό ἱεροψάλτη, καί κήρυγμα.

4. Τά ένοριακά Ταμεία φιλανθρωπίας αὐτές τίς ἡμέρες διανέμουν δέματα μέ τρόφιμα καί χρηματικά βοηθήματα. Μή παραλείψετε νά τό πράξετε.

Ἀγκαλιάστε μέ στοργή ὅλους ὅσους ἔχουν ἀνάγκη. Μή ἀδιαφορήσετε. Δέν πρέπει νά εἰσθε σκληροί μέ τούς ἀδελφούς πού εὐρίσκονται σέ ἀνάγκες. Ὅλοι πρέπει νά γνωρίσουν τό φιλόνητρο πρόσωπο τοῦ Θεοῦ στά δικά μας πρόσωπα.

Ὁργανῶστε ἀκόμη ἐπισκέψεις τῶν ἐνοριτῶν σας σέ Ἰδρύματα καί ἐνθαρρύνάτέ τους νά προσφέρουν μέ χριστιανική ἀγάπη χρήματα, τρόφιμα, ἐνδύματα. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι κοινωνία προσώπων μέ κοινή πίστι, συνδεόμενα μέ ἀγάπη.

5. Τηρήσατε μέ ἀκρίβεια τό πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Γιά νά ἐξυπηρετηθοῦν τοί πιστοί ἀπεφασίσαμε καί τά ἑξῆς:

Σ' ὅλους τούς Ἱερούς Ναούς:

α. Τήν Παραμονή τῶν Χριστουγέννων θά τελεσθοῦν δύο θεῖες Λειτουργίες ὡς ἑξῆς:

Ἡ πρώτη 4.30 - 6.30 π. μ. μέ τόν Ὅρθρο τῆς 24ης Δεκεμβρίου καί θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ἡ δευτέρα 7 - 9.30 π. μ. μέ τίς Μεγάλες καί Βασιλικές Ὑμνες, τόν Ἑσπερινό τῶν Χριστουγέννων καί θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

β' Τήν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἐπίσης θά τελεσθοῦν δύο θεῖες Λειτουργίες.

Ἡ πρώτη 5 - 8.30 π. μ. μέ τόν Ὅρθρο τῆς 25ης Δεκεμβρίου καί θεία Λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ δευτέρα 9 - 10.30 π. μ. μέ θεία Λειτουργία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Λάβετε τά ἀπαραίτητα μέτρα, ὥστε νά ἐπικρατήσῃ τάξι καί εὐλάβεια κατά τήν διάρκεια τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κυρίως κατά τήν προσέλευσι στήν θεία Μετάληψι.

6. Τήν Πρωτοχρονιά στίς 12 τό μεσημέρι θά κόψουμε τήν Βασιλόπιττα στήν Ἱερά Μητρόπολι μας ἐπί παρουσία τῶν Ἀρχῶν τῶν Δήμων μας, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τῶν λαϊκῶν συνεργατῶν τῶν ἐνοριῶν (ιεροψαλτῶν, ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων, κατηχητῶν, κυριῶν τοῦ Φιλανθρωπικοῦ ἔργου καί λοιπῶν). Παρακαλεῖσθε νά ἐνημερώσετε ὅλους τούς ἀναφερομένους καί νά προσέλθετε.

7. Τήν Παραμονή τῶν Χριστουγέννων καί τῶν Θεοφανείων στίς 6 μ. μ. θά τελεσθῇ στό Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Νικολάου Καισαριανῆς ὁ Μέγας Ἐσπερινός διά μίαν ἐκάστην τῶν ἑορτῶν. Ἡ προσέλευσις ὅλων εἶναι ὑποχρεωτική.

8. Τήν Παραμονή τῶν Θεοφανείων πρέπει νά περιέλθετε τήν ἐνορία σας πρὸς ἀγιασμόν οἴκων. Οἱ ἄνθρωποι τό ἐπιθυμοῦν καί ἀναμένουν.

9. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν πιστῶν θά ἐκτυπώσουμε εἰδικό τετράπτυχο πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἀγίου Δωδεκαμήρου. Θά τό τηρήσετε μέ σχολαστικότητα. Τά προγράμματα θά τά παραλάβετε ἐγκαίρως μέχρι 20ῆς Δεκεμβρίου ἀπὸ τήν Ἱερὰ Μητρόπολιν μας καί θά τά διανεῖμετε ἀπὸ τό παγκάριο. Θά τό ἀναρτήσετε στούς Πίνακας Ἀνακοινώσεων καί θά τό ἀνακοινώσετε πρὸς τούς πιστοὺς γιά νά ἐνημερωθοῦν λεπτομερῶς.

Ἀδελφοί καί Πατέρες,

Εὐχομαι ὁ Κύριος νά σᾶς ἐνισχύσῃ στήν διακονία αὐτή, ὥστε νά ἀνταποκριθῆτε στίς αὐξημένες ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοριῶν.

Εὐλογῶ πατρικῶς ἅπαντες. Νά ἔχετε τήν Χάρι τοῦ Σαρκωθέντος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πλούσια στή ζωή καί τό ἔργο σας.

Εὐλογημένο Δωδεκαήμερο.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ Δανιήλ